

ABSTRAKT

Východiska: V důsledku aktuálních demografických trendů projevujících se stárnutím populace, dochází k nárůstu skupiny starších osob s problémy z užívání alkoholu, která se začíná stále častěji objevovat v síti adiktologických služeb, včetně střednědobé ústavní léčby. Vzhledem k jedinečným fyzickým, emocionálním a kognitivním vlastnostem spojeným se stárnutím senioři a starší dospělí reagují na léčbu odlišně než mladší dospělí. V současné době však poskytovatelé zdravotní péče často nedisponují dostatkem intervencí týkajících se léčby a snižování škod spojených s užíváním návykových látek u starších dospělých, které by řešily široké spektrum rizik spojených s užíváním v tomto věku.

Cíle: Cílem diplomové práce je pomocí analýzy potřeb zjistit, jaké mají starší uživatelé ve střednědobé ústavní léčbě potřeby a zda nabídka intervencí tyto potřeby pokrývá, případně jak službu vylepšit, aby je pokrývala.

Metody: Byly uskutečněny polostrukturované rozhovory s klienty ústavní střednědobé léčby. Výzkumný soubor tvořící 7 mužů a 6 žen starších 65 a více let byl vybrán metodou záměrného výběru, konkrétně se jednalo o záměrný (účelový) výběr přes instituce. K analýze dat byla použita metoda zachycení vzorců („gestaltů“).

Výsledky: Z výsledků práce vyplývá, že respondenti jsou převážně spokojeni s poskytovanými službami a považují nabídku služeb jako vesměs zajímavou a pro ně přínosnou. Celkově je většina klientů spokojená také s přístupem personálu, který hodnotili jako vstřícný a profesionální. Z analýzy je dále zřejmé, že se starší uživatelé setkávají s řadou bariér, které jim brání v přístupu k léčbě a které tak pro ně zbytečně snižují dostupnost služby. Většina respondentů rovněž zdůrazňovala, že jim vyhovuje věková různorodost klientů a nechtěli by absolvovat léčbu pouze ve společnosti osob stejného věku. Místo věkově specifické léčby by respondenti upřednostnili, kdyby se některé prvky programu upravily či vyčlenily v rámci stávajícího systému tak, aby byly více přístupné jejich věkové skupině.

Závěr: Pro uspokojení potřeb starších uživatelů je výhodnější vnitřně strukturovat stávající systém léčby a vyčlenit pro ně některé části programu. Jako užitečné se rovněž jeví vyvíjet úsilí o rozvoj přístupů k léčbě a přístupů šitých na míru k lepšímu oslovení této stále početnější klientely. Spolu s rozšířenou spoluprací s primární péčí a institucemi, které se zaměřují na péči o seniory to může sloužit ke zlepšení využití léčby starších uživatelů návykových látek.

KLÍČOVÁ SLOVA: střednědobá ústavní léčba, alkohol, senioři, analýza potřeb